Region Stockholm

Hälso- och sjukvårdsregionråd
Anna Starbrink (L)

INTERPELLATIONSSVAR

2019-03-12 RS 2019-0253

Svar på interpellation 2019:6 av Lars Bryntesson (S) om återflytt av ambulanshelikoptern till Värmdö.

Frågor till ansvarigt landstingsråd:

1. Står regionledningen fast vid det tidigare målet att ambulanshelikoptern åter ska vara baserad i Värmdö kommun senast den 1 september 2020?
2. Hur ser i övrigt tidsplanen ut för återlokalisering av ambulanshelikoptern till Värmdö?
3. Vilka konkreta åtgärder har regionledningen hittills säkerställt att regionen vidtagit för att helikopterbasen ska kunna återetableras i Värmdö?
4. Hur lång tid har den formella processen, med bland annat ansökan till Transportstyrelsen och Länsstyrelsen, beräknats ta?
5. Vilka konkreta krav har regionledningen ställt på Värmdö kommun för att möjliggöra återetableringen?
6. Pågår det en aktiv dialog med Värmdö kommun i frågan?
7. Vilka alternativa placeringar i Värmdö har hittills övervägts i dialogen med kommunen?
8. Hur ser kostnadskalkylen ut för en kommande återetablering i Värmdö, och vilka diskussioner förs mellan olika parter om fördelningen av dessa kostnader?
9. Är den nuvarande operatören på något sätt delaktig i förberedelserna, och hur ser i så fall denne på möjligheten att återetablera flygplatsen i Mölnvik resp. andra möjliga alternativ i Värmdö?

Som svar vill jag anföra följande:

Region Stockholms ambulanshelikoptertjänst tillhandahålls genom avtal med Babcock Scandinavian Air Ambulance. I september 2017 stängdes den tidigare baseringen för ambulanshelikoptertjänsten, flygplatsen i Mölnvik, på grund av att den inte längre motsvarade gällande flygsäkerhetskrav. Numera är ambulanshelikopter placerad vid Mellingeholms flygplats i Norrtälje kommun.

En alternativbasering till Mölvik har utretts av regionen i olika steg de senaste tjugo åren utan att lämplig plats har hittats. Det gäller såväl platser i Värmdö kommun som i andra delar av regionen. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) har under de senaste åren, i samverkan med Värmdö kommun, sett över möjligheterna till återetablering i Mölnvik. Man har även undersökt andra alternativa placeringar i Värmdö.

Förnärvarande utreder Locum, på uppdrag av HSF, förnyat förutsättningarna för en återetablering av regionens ambulanshelikopterbas till Värmdö kommun. Utöver denna

huvudinriktning, undersöks även andra alternativ i regionen. Utredningsuppdraget gavs i november 2018 och planeras vara klart under våren 2019. En viktig förutsättning är naturligtvis att basen för ambulanshelikoptertjänsten ska uppfylla både myndighetskrav och verksamhetens behov. Den bör också vara placerad med närhet till större trafikleder och ha långsiktig tillgång till mark.

Oavsett var den framtida baseringen kommer vara behövs infrastrukturella stödfunktioner centralt i regionen. Därför har ett arbete med syfte att centralisera ambulanshelikoptertjänsten påbörjats. Bland annat har en bränsletank etablerats vid Södersjukhusets helikopterplats och ett utrymme för besättningen att invänta nya uppdrag finns numera vid Karolinska universitetssjukhuset i Solna. Motsvarande lösning planeras även vid Danderyds sjukhus.

Syftet med att organisera en central infrastruktur för ambulanshelikoptern i regionen är att öka tillgängligheten till tjänsten och skapa likvärdiga anspänningstider till alla delar av regionen. Genom tankningsmöjligheter centralt i länet och möjlighet för besättningen att invänta nya uppdrag vid regionens sjukhus kan framflygningstiden till olika delar av regionen och bränsleförbrukningen minska. Åtgärderna innebär också att valet av framtida placeringar av bas blir mindre styrande på grund av avstånd till olika delar av länet.

Det vore naturligtvis önskvärt om ambulanshelikoptern åter kan vara baserad i Värmdö kommun så snart som möjligt. Samtidigt krävs ett stort arbete med flera olika processer för att en återetablering av basen ska kunna ske. Den pågående utredningen behöver slutföras, lokalisering ska bestämmas, marktillgång säkras och förutsättningarna för uppfyllande av myndighetskrav behöver prövas. Det krävs också att en överenskommelse med Värmdö kommun fattas och att projekteringsarbetet initieras. Därefter ska en tillståndsprocess initieras och eventuella upphandlingar genomföras.

Förvaltningens bedömning är att detta är en flerårig process och att det inte är möjligt att färdigställa en ny basering i Värmdö till den 1 september 2020. Tidsåtgången för nödvändiga tillstånd, som till exempel miljö- och bygglov, är minst cirka sex månader och det är inte ovanligt att tillståndsprocessen tar flera år. Man bedömer att själva byggtiden är minst tolv månader.

Angående interpellantens fråga om tidsplanen för den formella processen så kommer underlag för ansökan att tas fram till ansvariga myndigheter om och när regionen och Värmdö kommun kommit överens om en plats för baseringen i Värmdö. Ansökan hos Transportstyrelsen, Länsstyrelsen och övriga myndigheter samt remissinstanser tar normalt minst sex månader.

Fram tills idag har flera åtgärder vidtagits för att helikopterbasen ska kunna återetableras i Värmdö. Locum AB:s projektgrupp har analyserat tidigare utredningar som genomförts i frågan. Dessutom har ett etableringsprojekt initierats där representanter för HSF, Locum och Värmdö kommun samverkar och olika alternativ för platser för baseringen i Värmdö utreds. Inom ramen för det här arbetet har bedömningen gjorts att en återetablering till Mölnvik inte är möjlig. Bedömningen baseras på de krav som nya regelverk från bland annat Transportstyrelsen innebär att platsen får stora begränsningar samt en hög risknivå för allmänheten. Regionen har också, i samverkan med Värmdö kommun, öppnat upp för att teckna ett långsiktigt hyreskontrakt för en fungerande bas för ambulanshelikopterverksamheten.

Under arbetets gång har flera olika placeringar övervägts. Återflytt till Mölnvik har övervägts, vilket inte rekommenderas på grund av platsens risker och begränsningar. Även Suez Recycling Kovik har prövats men bedöms också som olämplig på grund av risken för skador av kringflygande avfall och platsens markförhållanden. Ytterligare placeringar som har övervägts är Södra Mölnvik, Hålludden och Myttinge. Den sistnämnda rekommenderas inte baserat på exkluderingskartor.

Beslut om investeringskostnaden ska självklart föregås av en grundlig analys. Därefter kommer kommer man kunna föra en diskussion om hur kostnaden ska fördelas. En preciserad kostnadskalkyl kan göras först när placering och utformning av ambulanshelikopterverksamheten är slutgiltigt fastställd. I nulägen förekommer ingen dialog avseende fördelningen av kostnaden mellan regionen och Värmdö kommun.

Slutligen har interpellanten också frågat om det pågår en aktiv dialog med Värmdö kommun kring ambulansverksamheten och om den nuvarande operatören är delaktig i förberedelserna. På båda frågorna är svaret ja. Representanter för Värmdö kommun deltar aktivt i pågående utredningsprojekt och operatören är delaktig i förberedelserna. Operatören är neutral till val av placering av framtida bas, under förutsättning att baseringen uppfyller myndighetens krav ur perspektiven hinderfrihet och flygsäkerhet.

Därmed anser jag interpellationen besvarad

Anna Starbrink